

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

PROFESIJNÝ A KARIÉROVÝ RAST
pkrmpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Európska únia
Európsky sociálny fond

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Profesijný štandard

Vedúci pedagogický zamestnanec - riaditeľ

Kategória pedagogického zamestnanca:	Učiteľ, vychovávateľ, majster odbornej výchovy
Kariérová pozícia:	riaditeľ
Kariérový stupeň:	pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou, pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou

Kompetenčný profil:

Dimenzie	Kompetencie
1. Normatívne, ekonomické a koncepcné riadenie	1.1 Uplatňovať všeobecne záväzné právne predpisy v riadení školy, školského zariadenia 1.2 Riadiť ekonomiku a prevádzku školy, školského zariadenia 1.3 Koncepcne riadiť školu, školské zariadenie
2. Riadenie procesov výchovy a vzdelávania v škole, školskom zariadení	2.1 Riadiť tvorbu a aktualizáciu školského vzdelávacieho programu, výchovného programu školského zariadenia 2.2 Riadiť realizáciu školského vzdelávacieho programu, výchovného programu školského zariadenia 2.3 Riadiť autoevalváciu školského vzdelávacieho programu, výchovného programu školského zariadenia
3. Personálne riadenie	3.1 Tvoriť a realizovať personálnu stratégiu v škole, školskom zariadení 3.2 Riadiť procesy hodnotenia a odmeňovania zamestnancov školy, školského zariadenia 3.3 Riadiť profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov školy, školského zariadenia
4 Profesijný rozvoj	4.1 Viesť ľudí 4.2 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj 4.3 Stotožniť sa s rolou riaditeľa a školou, školským zariadením

1. DIMENZIA NORMATÍVNE, EKONOMICKÉ A KONCEPČNÉ RIADENIE

Kompetencia 1.1 Uplatňovať všeobecne záväzné právne predpisy v riadení školy, školského zariadenia

Predpoklady pre výkon kariérovej pozície:

Vedomosti:

- poznať platné právne predpisy týkajúce sa práv a povinností zamestnancov, procesov riadenia, rozhodovania, ekonomiky a prevádzky v škole, v školskom zariadení, zaobchádzania s majetkom a finančnej kontroly.

Spôsobilosti:

- aplikovať právne predpisy v procesoch riadenia a rozhodovania v škole, školskom zariadení.

Indikátory - preukázateľnosť kompetencie

Riaditeľ, v súlade s platnou legislatívou:

- vytvára a aktualizuje interné školské normy (pracovný poriadok, školský poriadok, smernice, prevádzkový poriadok a iné riadiace dokumenty),
- vydáva rozhodnutia na prvom stupni výkonu štátnej správy,
- rieši sťažnosti,
- v určených termínoch predkladá predpísané dokumenty zriaďovateľovi, školskému úradu, rade školy, školského zariadenia, pedagogickej rade a iným (napr. plány, štatistiky, správy a pod.),
- rieši pracovno-právne vzťahy.

Kompetencia 1.2 Riadiť ekonomiku a prevádzku školy, školského zariadenia

Predpoklady pre výkon kariérovej pozície:

Vedomosti:

- poznať systém financovania školstva v Slovenskej republike,
- poznať princípy a legislatívne východiská ekonomického riadenia a správy majetku školy, školského zariadenia .

Spôsobilosti:

- vytvorí rozpočet školy, školského zariadenia a riadiť jeho čerpanie,
- získavať a riadiť mimorozpočtové zdroje,
- vytvorí efektívny systém vnútroškolskej kontroly v škole, školskom zariadení,
- aplikovať predpisy BOZP, PO, CO a iné v podmienkach školy, školského zariadenia.

Indikátory - preukázateľnosť kompetencie

Riaditeľ:

- tvorí rozpočet vo vzťahu k personálnym, prevádzkovým a rozvojovým potrebám školy, školského zariadenia,
- riadi a hodnotí čerpanie rozpočtu z hľadiska účelnosti, účinnosti, efektívnosti a hospodárnosti,
- vytvára, vyhledáva a získava zdroje na podporu aktivít a rozvoj školy, školského zariadenia,
- spravuje (eviduje, inventarizuje, obnovuje, vyraduje, chráni a pod.) majetok školy, školského zariadenia,
- kontroluje dodržiavanie právnych noriem a interných smerníc v oblastiach ekonomiky a prevádzky školy, školského zariadenia,
- zabezpečuje bezpečné a hygienicky vyhovujúce prostredie školy, školského zariadenia.

Kompetencia 1.3 Konceptne riadiť školu, školské zariadenie

Predpoklady pre výkon kariérovej pozície:

Vedomosti:

- poznať štátnu a regionálnu školskú politiku, globálne a európske trendy vo vzdelávaní a riadení školy, školského zariadenia,
- poznať teoretické východiská konceptného, strategického riadenia školy, školského zariadenia,
- poznať teoretické základy rozvoja kultúry a klímy v škole, školskom zariadení,
- poznať zásady projektového riadenia.

Spôsobilosti:

- identifikovať, tvoriť, rozvíjať hodnotový systém a kultúru školy, školského zariadenia,
- tvoriť víziu a poslanie školy, školského zariadenia,
- vytvoriť konceptný zámer rozvoja školy, školského zariadenia,
- vytvoriť systém riadenia školy, školského zariadenia,
- riadiť projekty reflektujúce ciele rozvoja školy, školského zariadenia,
- efektívne plánovať a riadiť procesy zmeny.

Indikátory - preukázateľnosť kompetencie

Riaditeľ:

- *riadi školu, školské zariadenie v súlade s víziou a poslaním,*
- *analyzuje externé a interné prostredie školy,*
- *tvorí konceptný zámer rozvoja školy, školského zariadenia v súlade s potrebami regiónu, školskej komunity a sociálnych partnerov a vedie zamestnancov k jeho pochopeniu, prijatiu a napĺňaniu (realizácii),*
- *formuluje dlhodobé (strategické) ciele, tvorí k nim realizačné plány, v určených časových intervaloch vyhodnocuje ich plnenie a prijíma korekcie a nápravné opatrenia,*
- *vytvára komplexný, vnútorne konzistentný, akceptovaný, účinný a efektívny systém riadenia školy, školského zariadenia,*
- *tvorí plán práce školy, školského zariadenia, riadi a hodnotí jeho realizáciu,*
- *identifikuje a plánuje spoluprácu s rozhodujúcimi partnermi školy, školského zariadenia (napr. zákonnými zástupcami, zamestnávateľmi, Centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie, neziskovými organizáciami, obec a pod.),*
- *definuje a buduje strategicky žiadanú kultúru,*
- *dodržiava, vyžaduje a rozvíja hodnotový systém školy a školského zariadenia,*
- *prispôsobuje organizačnú štruktúru potrebám rozvoja školy, školského zariadenia a špecifikám školského vzdelávacieho programu školy, výchovného programu školského zariadenia.*

2. DIMENZIA RIADENIE PROCESOV VÝCHOVY A VZDELÁVANIA V ŠKOLE, ŠKOLSKOM ZARIADENÍ

Kompetencia 2.1 Riadiť tvorbu a aktualizáciu školského vzdelávacieho programu, výchovného programu školského zariadenia

Predpoklady pre výkon kariérovej pozície:

Vedomosti:

- poznať model dvojúrovňového kurikula,
- poznať metodiku tvorby školského vzdelávacieho programu a vzdelávacieho programu školského zariadenia,

Spôsobilosti:

- riadiť tvorbu a aktualizáciu školského vzdelávacieho programu a výchovného programu školského zariadenia,
- plánovať zdroje na realizáciu školského vzdelávacieho programu a výchovného programu školského zariadenia.

Indikátory - preukázateľnosť kompetencie

Riaditeľ:

- *vytyčuje zameranie školy, školského zariadenia v spolupráci so zamestnancami, zákonnými zástupcami, partnermi školy, školského zariadenia,*
- *vymedzuje očakávania kvality a formuluje pedagogické ciele školy, školského zariadenia v spolupráci s pedagogickými zamestnancami a odbornými zamestnancami školy, školského zariadenia,*
- *riadi proces výberu výchovných a vzdelávacích stratégií zabezpečujúcich rozvoj kompetencií dieťaťa/žiaka,*
- *riadi prácu tímov tvoriacich školský vzdelávací program, výchovný program školského zariadenia tak, aby:*
 - *bol v súlade so štátnym vzdelávacím programom,*
 - *zohľadňoval potreby detí/žiakov, zákonných zástupcov, škôl vyššieho typu, zamestnávateľov a iných relevantných subjektov,*
 - *bol v súlade s koncepciou rozvoja školy, školského zariadenia,*
 - *bol v súlade s potenciálne dostupnými zdrojmi (materiálnymi, personálnymi, technickými, finančnými a pod.).*

Kompetencia 2.2 Riadiť realizáciu školského vzdelávacieho programu, výchovného programu školského zariadenia

Predpoklady pre výkon kariérovej pozície:

Vedomosti:

- poznať metódy a nástroje analýzy výchovno-vzdelávacieho procesu.

Spôsobilosti:

- definovať kľúčové procesy potrebné pre realizáciu školského vzdelávacieho programu, výchovného programu školského zariadenia,
- monitorovať priebeh realizácie školského vzdelávacieho programu a výchovného programu školského zariadenia,
- vytvoriť podmienky a zabezpečiť potrebné zdroje na realizáciu školského vzdelávacieho programu a výchovného programu školského zariadenia,
- riadiť poradné orgány a pracovné skupiny na úrovni školy, školského zariadenia.

Indikátory - preukázateľnosť kompetencie

Riaditeľ:

- *vytyčuje a sleduje procesy vedúce k žiadanej kvalite výchovy a vzdelávania v podmienkach školy, školského zariadenia,*
- *iniciuje a podporuje efektívnu výmenu skúseností, vzájomné učenie sa pedagogických a odborných zamestnancov, vedúce k žiadanej kvalite výchovy a vzdelávania v podmienkach školy a školského zariadenia,*
- *priebežne analyzuje a vyhodnocuje výchovno-vzdelávací proces a robí (iniciuje) potrebné korekcie,*
- *skúma spokojnosť žiakov, zákonných zástupcov, pedagogických a odborných zamestnancov,*
- *vytvára podmienky a riadi prácu poradných orgánov a pracovných skupín na úrovni školy, školského zariadenia,*
- *vytvára podmienky pre realizáciu školského vzdelávacieho programu, výchovného programu školského zariadenia.*

Kompetencia 2.3 Riadiť autoevalváciu školského vzdelávacieho programu, výchovného programu školského zariadenia

Predpoklady pre výkon kariérovej pozície:

Vedomosti:

- poznať teoretické východiská evalvácie a autoevalvácie

Spôsobilosti:

- vytvoriť systém autoevalvácie školského vzdelávacieho programu a výchovného programu školského zariadenia,
- stanoviť ciele a kritériá hodnotenia kvality procesov a výsledkov výchovy a vzdelávania,
- vytvoriť plán autoevalvácie školského vzdelávacieho programu a výchovného programu školského zariadenia,
- vyhodnocovať stav procesov a výsledkov výchovy a vzdelávania vo vzťahu k cieľom,
- navrhnúť korekcie a zmeny v školskom vzdelávacom programe a výchovnom programe školského zariadenia.

Indikátory - preukázateľnosť kompetencie

Riaditeľ:

- *v spolupráci so zamestnancami určuje oblasti, ciele a indikátory splnenia cieľov autoevalvácie,*
- *vyberá vhodné metódy a nástroje autoevalvácie,*
- *posudzuje a schvaľuje plán autoevalvácie,*
- *podporuje vznik a vytvára podmienky pre prácu autoevalvačných tímov,*
- *na základe zistení prijíma opatrenia vo vzťahu k cieľom autoevalvácie a procesom výchovy a vzdelávania,*
- *z dlhodobého hľadiska vyhodnocuje efektívnosť a účelnosť intervencií vo vzťahu k zvyšovaniu kvality.*

3. DIMENZIA PERSONÁLNE RIADENIE

Kompetencia 3.1 Tvoríť a realizovať personálnu stratégiu v škole a školskom zariadení

Predpoklady pre výkon kariérovej pozície:

Vedomosti:

- poznať teoretické východiská riadenia a rozvoja ľudských zdrojov,
- poznať profesijné štandardy pedagogických a odborných zamestnancov,

Spôsobilosti:

- tvoriť personálnu stratégiu školy, školského zariadenia,
- tvoriť a riadiť personálnu administratívu,
- využívať profesijné štandardy v personálnom riadení.

Indikátory - preukázateľnosť kompetencie

Riaditeľ:

- vytvára personálnu stratégiu školy, školského zariadenia,
- stanovuje požiadavky na kompetencie pedagogických a odborných zamestnancov vychádzajúce z profesijných štandardov, školského vzdelávacieho programu, výchovného programu školského zariadenia a potrieb rozvoja školy, školského zariadenia,
- definuje požiadavky a kritériá pre výber pedagogických a odborných zamestnancov,
- plánuje ľudské zdroje s dôrazom na potreby školského vzdelávacieho programu, výchovného programu školského zariadenia a rozvoj školy, školského zariadenia,
- iniciuje a podporuje aktivity, ktoré prispievajú k dobrým vzťahom v kolektíve a príslušnosti k organizácii,
- vytvára program adaptácie nových pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov.

Kompetencia 3.2 Riadiť procesy hodnotenia a odmeňovania zamestnancov školy, školského zariadenia

Predpoklady pre výkon kariérovej pozície:

Vedomosti:

- poznať teoretické a legislatívne východiská hodnotenia a odmeňovania zamestnancov,

Spôsobilosti:

- vytvoríť systém hodnotenia zamestnancov v škole, školskom zariadení,
- vytvoríť systém odmeňovania zamestnancov.

Indikátory - preukázateľnosť kompetencie

Riaditeľ:

- v spolupráci so zamestnancami formuluje ciele a oblasti hodnotenia,
- vytvára kritéria hodnotenia zamestnancov,
- vyberá primerané metódy a vytvára nástroje hodnotenia a sebahodnotenia zamestnancov vo vzťahu ku kritériám,
- zabezpečuje odbornú prípravu hodnotiteľov,
- vytvára zásady a navrhuje rámcový priebeh hodnotiacich rozhovorov,
- realizuje hodnotiace rozhovory, podporuje sebareflexiu a rozvoj sebahodnotenia zamestnancov a poskytuje zamestnancom očakávanú podporu,
- analyzuje výsledky hodnotenia a využíva ich pre rozvoj a motiváciu zamestnancov školy, školského zariadenia,
- zohľadňuje výsledky hodnotenia v odmeňovaní a oceňovaní zamestnancov.

Kompetencia 3.3 Riadiť profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov školy, školského zariadenia

Predpoklady pre výkon kariérovej pozície:

Vedomosti:

- poznať teoretické a legislatívne východiská profesijného rozvoja zamestnancov.

Spôsobilosti:

- analyzovať vzdelávacie potreby zamestnancov,
- tvoriť stratégie profesijného rozvoja pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov na úrovni jednotlivca a kolektívu,
- hodnotiť efektívnosť a prínos rozvojových aktivít pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov pre kvalitu výchovy a vzdelávania.

Indikátory - preukázateľnosť kompetencie

Riaditeľ:

- stanovuje *rozvojové potreby pedagogických a odborných zamestnancov vyplývajúce z:*
 - *potrieb školského vzdelávacieho programu, výchovného programu školského zariadenia,*
 - *hodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov,*
 - *požiadaviek na úroveň kompetencií pedagogických a odborných zamestnancov,*
 - *individuálnych potrieb zamestnancov,*
 - *aktuálnych problémov výchovy a vzdelávania v škole, školskom zariadení,*
- *navrhuje rôzne stratégie profesijného rozvoja pedagogických a odborných zamestnancov a integruje ich na úrovni školy, školského zariadenia,*
- *určuje priority realizácie rozvojových aktivít,*
- *vypracováva plán kontinuálneho vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov školy, školského zariadenia,*
- *tvorí vzdelávací program adaptačného vzdelávania začínajúcich pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov s dôrazom na dosiahnutie kompetencií samostatného pedagogického zamestnanca a samostatného odborného zamestnanca,*
- *podporuje vzájomné učenie sa pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov, oceňuje dobrú prax a dosiahnuté výsledky vo výchove a vzdelávaní.*

Kompetencia 4.1 Viesť ľudí

Predpoklady pre výkon kariérovej pozície:

Vedomosti:

- poznať teoretické východiská vedenia ľudí,
- poznať zásady efektívnej komunikácie a zvládania konfliktov,

Spôsobilosti:

- tvoriť systém motivácie zamestnancov školy a školského zariadenia,
- riešiť konflikty a záťažové situácie,
- zostaviť a viesť skupiny a tímy a vytvárať vzťahy založené na vzájomnom rešpekte a dôvere.

Indikátory - preukázateľnosť kompetencie

Riaditeľ:

- *efektívne komunikuje so zamestnancami školy, školského zariadenia,*
- *podporuje odbornú komunikáciu a vzájomné učenie sa,*
- *neprehliada a včas rieši konflikty a záťažové situácie v škole, školskom zariadení,*
- *deleguje právomoci na pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov a vytvára systém zdieľanej zodpovednosti ,*
- *využíva rôzne spôsoby motivácie zamestnancov,*
- *primerane využíva rôzne štýly vedenia ľudí ,*
- *poskytuje individuálnu podporu a pomoc zamestnancom,*
- *iniciuje a podporuje tímovú prácu.*

Kompetencia 4.2 Plánovať a realizovať svoj profesijný rast a sebarozvoj

Predpoklady pre výkon kariérovej pozície:

Vedomosti:

- poznať svoje osobné dispozície, silné a slabé stránky,
- poznať trendy vývoja spoločnosti, trendy v oblasti výchovy a vzdelávania a manažmentu škôl, školských zariadení,

Spôsobilosti:

- kriticky hodnotiť vlastné manažérske kompetencie,
- určiť si ciele a stratégiu svojho profesijného rozvoja,
- naplňovať vytýčené ciele a stratégie svojho profesijného rozvoja.

Indikátory - preukázateľnosť kompetencie

Riaditeľ:

- *reflektuje a priebežne vyhodnocuje úroveň svojich profesijných a osobnostných kompetencií vo vzťahu k profesijnému štandardu vedúceho pedagogického zamestnanca a potrebám rozvoja školy, školského zariadenia,*
- *využíva reflexiu, hodnotenie a spätnú väzbu od iných pre svoj ďalší profesijný rast a sebarozvoj,*
- *tvorí a realizuje plán svojho osobného a profesijného rozvoja (rastu).*

Kompetencia 4.3 Stotožniť sa s rolou riaditeľa, školou, školským zariadením

Predpoklady pre výkon kariérovej pozície:

Vedomosti:

- poznať poslanie a ciele pedagogickej profesie a školy,
- poznať a rešpektovať východiská, princípy a prax profesijnej etiky.

Spôsobilosti:

- stotožniť sa s rolou vedúceho pedagogického zamestnanca a reprezentanta profesie a školy, školského zariadenia ,
- prijať záväzok za rozvoj zamestnancov a rozvoj školy, školského zariadenia.

Indikátory - preukázateľnosť kompetencie*Riaditeľ:*

- *v riadiacej činnosti vystupuje ako vzor hodnôt a kultivovaného, etického správania,*
- *zvláda náročné záťažové situácie, časový manažment, dodržiava psychohygienické zásady,*
- *prijíma kvalifikované rozhodnutia (v primeranom čase, na základe dostupných informácií s ohľadom na špecifiká konkrétnej situácie a očakávania) a preberá zodpovednosť za prijaté rozhodnutia,*
- *komunikuje s rodičmi, resp. zákonnými zástupcami žiakov, partnermi školy, školského zariadenia,*
- *vystupuje ako reprezentant profesie a školy, školského zariadenia vo vzťahu k školskej komunite a partnerom .*